02/05/2021

“Η Ανάστασις του ανθρώπου”

/ Αγιορείτικα

Του Γέροντος Ελισαίου, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας

Στήν μεγαλειώδη ἀκολουθία τῆς Μ. Παρασκευῆς ψάλλαμε, στό περιεκτικό καί ἐξαίσιο δοξαστικό τῆς θ΄ὥρας, τό «Σήμερον κρεμᾶται ἐπί ξύλου, ὁ ἐν ὕδασι τήν γῆν κρεμάσας…» μέ τήν κατάληξι «προσκυνοῦμέν σου τά πάθη Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καί τήν ἔνδοξόν σου Ἀνάστασιν».

Ἐν συνεχείᾳ στό δοξαστικό τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Μ. Σαββάτου, τῆς ἡμέρας, «ἐν ᾗ κατέπαυσεν ἀπό πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ὁ μονογενής Υἱός τοῦ Θεοῦ, διά τῆς κατά θάνατον οἰκονομίας…», εἴδαμε ὅτι ὁ Κύριος ἀνεπαύθη σωματικῶς, διότι αὐτό εἶναι τό εὐλογημένον Σάββατον, αὐτή εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα τῆς καταπαύσεως τοῦ Κυρίου.

Καί σήμερα ὁ ποιητής τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς «πάλιν ἐπανελθών εἰς ὅ ἦν…», μᾶς δείχνει τήν ἔνδοξό Του Ἀνάστασι. Ἔφθασε λοιπόν καί πάλι ἐφέτος ἡ ἁγία ἡμέρα

τοῦ Πάσχα, ὡς δροσερή αὔρα στόν καταπονημένο καί ἀποκλεισμένο κόσμο. Ἦλθε, ἐπανῆλθε ζωντανά, γιά νά μᾶς γεμίση χαρά καί νά ἀφυπνίση τήν βαθιά αἴσθησι ὅτι εἴμαστε αἰώνιοι καί ὅτι νικήθηκε πια ὁ ἔσχατος ἐχθρός τοῦ ἀνθρώπου, ὁ φοβερός θάνατος.

Ὁ Ἀναστημένος Κύριος μᾶς ἄνοιξε τόν δρόμο καί πάλι πρός τόν οὐρανό, «συντρίψας πύλας χαλκᾶς», μᾶς ἀνέστησε, μᾶς συμφιλίωσε μέ τόν Πατέρα–Θεόν κι ἔδιωξε τά ἐμπόδια γιά τήν ἄνετη πορεία μας πρός τήν αἰωνιότητα, τήν μένουσα πόλι, τήν ἐπουράνιο καί ἄφθαρτο.

Ἡ Ἐκκλησία, κάθε χρόνο, προσπαθεῖ, μέ ὕμνους καί ἐγκώμια, ὠδές καί τροπάρια, τύμπανα καί χορούς, μέ σύμβολα καί τελετές, κοσμημένα ὅλα μέ πολύτιμα ὑλικά, μέ τέχνη καί τῆς ἀνοίξεως τά εὔοσμα ἐνδύματα καί ἄνθη, ἀκόμη καί μέ ἐκλεκτά ἐδέσματα, μέ ὅλο δηλαδή τόν ἀνθρώπινο, πνευματικό καί φυσικό πλοῦτο, προσπαθεῖ νά μᾶς μεταφέρη σέ αὐτή τήν εὐφρόσυνη ἀτμόσφαιρα. Ὅλα ξεχειλίζουν ἀπό χαρά, ἐνθουσιασμό καί ἀγαλλίασι, γιά νά μᾶς προμηνύσουν τήν δόξα καί τήν γλυκύτητα τοῦ Παραδείσου καί νά μᾶς ὁδηγήσουν στήν μεγάλη ἀποκάλυψι τῆς ψυχῆς μας, ὅτι σήμερα δέν πανηγυρίζουμε μόνο τήν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου, ἀπόδειξι τῆς δυνάμεως τοῦ Πατρός, ἀλλά πιό πολύ τήν δική μας ἀνάστασι, τήν κληρονομία τῆς αἰωνίου ζωῆς, πού ὡς δῶρο ἀνέκκλητο καί ἀνεπανάληπτο, μᾶς χαρίζει ὁ Χριστός μέ τόν θάνατο καί τήν Ἀνάστασί Του.

Πρῶτα ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς στό ἐρώτημα γιά τήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν μᾶς μεταφέρει τήν ἀπάντησι τοῦ Κυρίου ὅτι «οἱ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν καταξιωθέντες τυχεῖν... οὔτε ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται... ἰσάγγελοι γάρ εἰσί καί υἱοί εἰσί τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοί ὄντες», ἐνῶ μέ ἰδιαίτερη τόλμη καί σαφήνεια ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει στό κεφάλαιο γιά τήν δική μας ἀνάστασι. «... εἰ δέ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδέ Χριστός ἐγήγερται. Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, κενόν ἄρα τό κήρυγμα ἡμῶν, κενή δέ καί ἡ πίστις ἡμῶν... εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν».

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Χριστός ἔχει ἀναστηθῆ κι ἔγινε ἡ ἀρχή γιά τήν ἀνάστασι ὅλων τῶν κεκοιμημένων. Διότι ὅπως ὁ θάνατος ἦλθε στόν κόσμο ἀπό ἕνα ἄνθρωπο, ἔτσι ἀπό ἕνα ἄνθρωπο ἦλθε καί ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Ὅπως πεθαίνουν ὅλοι ἐξ αἰτίας τῆς συγγενείας μέ τόν Ἀδάμ, ἔτσι χάρι στήν συγγένεια μέ τόν Χριστό, ὅλοι θά ζωοποιηθοῦν πάλι.

Τό κλειδί λοιπόν τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως εἶναι κατασκευασμένο μέ τό πολύτιμο καί ἄφθαρτο καί ἀσύλητο χρυσάφι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Τί τό ὄφελος χωρίς τήν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου ἀπό πράξεις, ἀγῶνες καί θυσίες; Γιατί, ἐπαναλαμβάνει πολλές φορές ὁ ἀπόστολος Παῦλος, νά διακινδυνεύουμε τήν ζωή

μας κάθε μέρα; «Ἂν στήν Ἔφεσσο θηριομάχησα γιά ἁπλῶς ἀνθρωπίνους λόγους καί ὄχι γιά τόν Θεό καί τήν ἐλπίδα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ποιό τό ὄφελός μου; Ἐάν οἱ νεκροί δέν ἀνασταίνωνται, τότε ἄς φᾶμε καί ἄς πιοῦμε, διότι αὔριο πεθαίνομε».

Τό θεμέλιο τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας στηρίζεται στήν ἄσειστη πέτρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Οὐσιαστικά ζοῦμε γιά τήν πίστι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, αὐτήν ὁμολογοῦμε καί γι' αὐτήν μαρτυροῦμε καί πεθαίνουμε, πιστεύοντας καί ἐλπίζοντας στήν δική μας ἀνάστασι.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τόν ἀγαπητικό διάλογο ὁμιλίας, χαρᾶς καί κοινωνίας μέ τόν Θεό καί συνομιλίας μέ τό ὄνομά Του. Αὐτή τόν κατέστησε προσωπική μας ζῶσα ἐλπίδα στόν τιτάνιο ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ζωῆς κατά τῆς ἁμαρτίας, ἡ ὁποία ἐπιθυμεῖ νά μᾶς ἐπιστρέψη στόν νόμο καί νά μᾶς ὑποδουλώση στά δεσμά του, ἐνῶ αὐτή, στήν οὐσια, δέν ἔχει ἐξουσία ἐπάνω μας, καθώς εἴμαστε ὑπό χάριν καί ὄχι ὑπό νόμον.

Ὁ Χριστός πού ἔγινε ἡ ἐλπίδα μας, μᾶς δίνει, κάθε μέρα καί κάθε στιγμή, τήν δυνατότητα νά σηκωθοῦμε ἀπό τίς πτώσεις μας καί νά ἀπελευθερωθοῦμε ἀπό τήν αἰχμαλωσία τῆς ἁμαρτίας πού μᾶς αἰχμαλωτίζει στόν νόμο τῆς ἁμαρτίας καί καταλαμβάνει τά μέλη μας. Δίκαια ὁ ἀπόστολος Παῦλος φωνάζει: «Ταλαίπωρος ἐγώ ἄνθρωπος! Ποιός θά μέ σώση ἀπ' αὐτό τό σῶμα τοῦ θανάτου; Καί ἀπαντᾶ ἀμέσως: «Εὐχαριστῶ τόν Θεό πού μέ σώζει διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἀναστάντος, τοῦ Κυρίου μας... διότι τώρα δέν ὑπάρχει καμμία καταδίκη γιά τούς ἀνθρώπους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ..... ἐξ αἰτίας τοῦ Ὁποίου ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος πού δίνει ζωή, μέ ἐλευθέρωσε ἀπό τό νόμο τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου...»
Ἔτσι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου δέν εἶναι μόνο ἕνα μεγάλο ἤ αἰώνιο μήνυμα, ἀλλά γίνεται καθημερινό γεγονός καί προσωπικό μας βίωμα στήν ἐπί γῆς πορεία μας. Δέν ὑπάρχει κάτι πιό δυνατό καί ἐπίκαιρο πού μπορεῖ νά δώση παρηγορία, δύναμι, θάρρος, νά χαρίση ζωή, εὐτυχία καί μελλοντική δόξα στούς ἀνθρώπους καί τήν ἀνθρωπότητα, ἀπό τήν Ἀνάστασι.

Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ Πατρός, ὁ ὁποῖος Πατήρ ἀνέστησε τόν Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν, θά δώση ζωή καί στά νεκρά, ἀπό κάθε μαρτύριο, ἀμφιβολία, ἐρωτήματα καί δοκιμασίες σώματα τῶν ἀνθρώπων, λόγῳ τῆς πνοῆς Του πού κατοικεῖ μέσα τους καί τότε, ὅταν τό φθαρτόν τοῦτο σῶμα ἐνδύσεται ἀφθαρσίαν καί τό θνητόν τοῦτο ἐνδύσεται ἀθανασία, θά ἀποδειχθῆ ἀληθινός ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου: «Καταβροχθίσθηκε ὁριστικῶς ὁ θάνατος. Ποῦ εἶναι θάνατε τό κεντρί σου; Ποῦ εἶναι Ἅδη ἡ νίκη σου;»

Ὅμως ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου δέν ἔκανε τούς ἀνθρώπους ἀπό τώρα ἄφθαρτους καί ἄτρεπτους, ἀλλά ὁ Θεός μᾶς ἄφησε ὡς εὐλογία τήν τρεπτότητα γιά νά

διασώση ὁ Θεός τήν ἀρχική ὑπόσχεσί Του πρός τόν ἄνθρωπο, αὐτή τῆς ἐλευθερίας του. Ἡ πτῶσις τοῦ ἀνθρώπου δέν ἄλλαξε τήν βούλησι τοῦ Θεοῦ, ἄλλαξε ἁπλῶς τό σχέδιό Του καί κράτησε τήν ελευθερία ὡς συστατικό στοιχεῖο τοῦ ἀνθρώπου πού καμμία ἁμαρτία, καμμία καταστροφή, κανένας πόλεμος ἤ πανδημία ἤ ἀκραία συνθήκη δέν μπορεῖ νά καταργήση. Ἡ τρεπτότητα, ὅπως λέει θαυμάσια, ὁ ὑψιπέτης ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, δέν εἶναι μόνο γιά τό κακό, διότι τότε θά ἦταν ἀδύνατο νά πραγματοποιηθῆ τό καλό, ἄν ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἔρρεπε μόνο πρός τό ἀντίθετο. Τώρα τό ὡραιότερο ἔργο τῆς τρεπτότητος εἶναι ἡ ἄσκησις τῶν ἀρετῶν, εἶναι σάν ἕνα φτερό πού βοηθεῖ γιά τήν πτῆσι πρός τά ὑψηλότερα, ὄχι πρός τό κακό, καί ἔτσι τό φαινόμενο «φοβερό τῆς τρεπτότητος», γίνεται δύναμις γιά ἀλλοίωσι πρός τό καλύτερο. Γι᾽ αὐτό ὁ ἅγιος προτρέπει «ἄς μή λυπᾶται ὅποιος βλέπει τήν τάσι τῆς φύσεώς μας πρός τήν μεταβολή, ἀλλά ἄς μεταβάλλεται «πρός τό κρεῖττον ἀλλοιούμενος καί ἀπό δόξης εἰς δόξαν μεταμορφούμενος».

Τέλος, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀνανέωσε καί ἐγκαινίασε καί πάλι τήν συμφιλίωσι τοῦ ἀφθάρτου μέ τό φθαρτό, ἐπέτρεψε τήν εἴσοδο τῆς ἀκτίστου θείας χάριτος σέ ὀστράκινο σκεῦος, ὅπως παλιά στόν Παράδεισο, ὥστε ὁ Κύριος στίς ἐμφανίσεις Του, μετά τήν Ἀνάστασι, νά εἰσέρχεται «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», ὅπου ἦταν μαζί οἱ μαθητές καί συζητοῦσαν ὅσα συνέβησαν στήν Ἱερουσαλήμ καί ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος καί ὅτι τούς ἀποκαλύφθηκε στούς Ἐμμαούς «ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου». Ἐκεῖνοι νόμιζαν ὅτι βλέπουν φάντασμα, «ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν», ἀλλά Ἐκεῖνος τούς ἠρέμησε καί τούς εἶπε: Κοιτᾶξτε τά χέρια μου καί τά πόδια μου γιά νά βεβαιωθῆτε ὅτι εἶμαι ἐγώ ὁ ἴδιος. Ψηλαφῆστε με καί πεισθῆτε, διότι τό «φάντασμα», τό «πνεῦμα», δέν ἔχει σάρκα καί ὀστά, πού βλέπετε ὅτι ἐγώ ἔχω. Καί γιά μεγαλύτερη βεβαίωσι τούς ἔδειξε τά χέρια καί τά πόδια.

Στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ λοιπόν συνυπάρχει, συνταυτίζεται, ἀσύγχυτα καί ἀδιαίρετα, τό ἄκτιστο καί τό κτιστό, ἡ θεία χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος μέσα στόν ναό τοῦ σώματος τοῦ Θεανθρώπου καί ὡς δωρεά, κατά χάριν, στόν ναό τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου. Στόν φυσικό κόσμο τό κυριώτερο, τό ταχύτερο καί πιό πρόσφορο στοιχεῖο τῆς λειτουργίας του εἶναι τό φῶς, πού ἔγινε μέ τόν λόγο τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ. Στόν πνευματικό κόσμο, τῆς σχέσεως τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο καί τῆς κοινωνίας τους, πάλι τό φῶς εἶναι τό ἄμεσο μέσο. Τό φῶς τοῦ Ἡλίου φωτίζει τήν κτίσι, τό ἀληθινό φῶς τοῦ Θεοῦ «φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον», ὥστε «ἐν τῷ φωτί τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ» νά βλέπη ὁ ἄνθρωπος τό ἀπρόσιτο, τό ἄυλο φῶς. Τό φῶς αὐτό σφράγισε μέσα στούς αἰῶνες ὅλες τίς θεοφάνειες σέ γεγονότα καί πρόσωπα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Τό φῶς πού ὁ «λαμπρότερος πάσης παστάδος» τάφος τοῦ Χριστοῦ ἐξέπεμψε κατά τήν ὥρα τῆς Ἀναστάσεώς Του εἶναι τό φῶς τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ ἰδιότητά Του, εἶναι ἡ θαυματουργή ἐνέργειά Του, εἶναι ἡ χάρις Του πού σφράγισε τήν ζωή ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἁγίων, τῶν ἀρχαίων καί νεωτέρων. Κάποτε, ὁ νέος διακηρυχθείς ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης, ἐδιηγεῖτο, σέ προσωπικές συνομιλίες, πῶς ἦλθε σέ πνευματική ἔκστασι καί εἶδε τόν Χριστό «ἐν πλήρει τῇ δόξῃ αὐτοῦ» καί ἀνέβη εἰς τό πλησίον ὄρος τοῦ κελλιοῦ του καί φώναζε παντού, ἀκόμη καί στούς ἀγγέλους, νά ἀνοίξουν δρόμο καί νά μήν τόν ἐμποδίζουν σ’ αὐτή τήν θέα τοῦ θείου φωτός. Δέν ἄφηνε κανένα νά τοῦ διακόψη αὐτό τό σημεῖον τῆς θέας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά δέν ἦταν ὁ μόνος! Καί ἁπλοί μοναχοί μέ καθαρή καρδιά, ὅπως διηγεῖται ὁ ἅγιος Παΐσιος, δέν εἶχαν φῶς φυσικό, ἀλλά ἔβλεπαν τό φῶς τό ἀληθινό καί γέμιζε ὁ τόπος, τό κελλί τους, οἱ χείμαρροι καί οἱ κοιλάδες, μέ φῶς, τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ μᾶς χάρισε τό ἀμείωτο, τό μή σβεννύον φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ αἰσθήσεις, οἱ φυσικές, πρό παντός οἱ πνευματικές αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι δεκτικές τοῦ θείου φωτός. Ὁ νοῦς, ἡ ψυχή, τό πνεῦμα, τοῦ ἀνθρώπου

φωτίζονται καί κατανοοῦν καί αἰσθάνονται καί ἐνώνονται καί ἀποκτοῦν δύναμι καί ξεκινοῦν τό μεγάλο ἔργο τῆς πορείας καί γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Ὅπως λέει, ὁ ἄλλος μεγάλος ἅγιος Νικόλαος Ἀχρίδος, ὁ συγκεντρωμένος καί ἑνωμένος ἄνθρωπος εἶναι μεγάλη δύναμι σ᾽ αὐτόν τόν κόσμο, γίνεται ἕνας ἀναστημένος ἄνθρωπος. Καί συμπληρώνει ὁ Γ. Αἰμιλιανός ὅτι αὐτό τό βίωμα τοῦ ἀνθρώπου, νά δέχεται δηλαδή τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως, «τό αἰσθανόμαστε ὡς ἕνα ἐνοπτρισμό μέσα στά βάθη τῆς ὑπάρξεώς μας... ἀλλά στήν οὐσία βλέπομε τό βάθος τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ... Αὐτά τά παρέχει ὁ Θεός ὄχι στούς σοφούς ἤ στούς ἔξυπνους κ.λπ., ἀλλά σέ αὐτούς πού ἁπλοποιοῦν τήν ὕπαρξί τους... καί στηλώνουν τό ἐσωτερικό τους μάτι στόν Θεό. Σέ αὐτούς ὁ Θεός χαρίζει τήν ὅρασι».

Κρατώντας σάν πολύτιμα κειμήλια τά δῶρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἄς τοῦ προσφέρουμε, ἀγαπητοί μου ἀναγνῶστες, μερικά λόγια προσευχῆς, δανεισμένα ἀπό τόν μεγάλο ποιητή, φιλόσοφο καί ἅγιο Νικόλαο τῆς Ἀχρίδος: «Ἡ πίστη μου σέ βλέπει, Κύριε... Αὐτή εἶναι τό φῶς καί ἡ διόραση τῶν ματιῶν μου... Ἡ ἐλπίδα μου σέ προσδοκᾶ, Κύριε... Ἡ προσδοκία ἡ δική σου εἶναι τό μοναδικό περιεχόμενο καί τό μοναδικό νόημα τοῦ δικοῦ μου Αὔριο ἤ Μεθαύριο... (Τό γνωρίζω ὅτι) ὁ Οὐρανός δέν ἐκπληρώνει ἐλπίδες, ἀλλά τήν Ἐλπίδα.

Ἡ ἀγάπη μέ κάνει Θεό καί Ἐσένα, Θεέ, ἄνθρωπο!».

Μέ αὐτά τά τρία ὁ Κύριος εἶναι καί γίνεται ὁ Ἀναστάς Κύριος, εἶναι ὁ ἀνιστῶν Κύριός μου πού ἀνασταίνει τούς νεκρούς «ἀπό τό πρωί ἕως τό σούρουπο καί ἀπό τό σούρουπο ἕως τήν αὐγή. Τί πιό ἄξιο γιά τόν Θεό-ζῶντα ἀπό τό νά ἀνιστᾶ τούς νεκρούς στήν ζωή; Ἄς πιστεύουν οἱ ἄλλοι σέ ἕναν Θεό πού ἐγκαλεῖ τούς ἀνθρώπους καί τούς δικάζει. Ἐγώ θά κρατιέμαι ἀπό τόν Θεό πού ἀνασταίνει τούς νεκρούς».

Τό φῶς ἀνέτειλε ἐκ τοῦ μνήματος, δεῦτε λάβετε. Τώρα ἀμυδρότερα, ἐκτυπώτερα στήν ἀνέσπερο βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἑνώσουμε τήν φωνή μας μέ τήν χρυσορρήμονα φωνή τοῦ ἁγίου Πατρός Ἰωάννου «Χριστός γάρ ἐγερθείς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Πηγή: [pemptousia.gr]